

BÁN IMRE

A Karthausi Névtelen műveltsége

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST 1976

Tartalom

1. Irodalomtörténeti alapkérdések

(Újabb vita a Karthausi Névtelen körül – Mikor írta művét? – Eredeti kézirat vagy másolat? – Következetlenségek kalendáriumában – A források kérdése és a Biblia, a „Lombardica legenda” magyarországi függeléke, egyéb kevésbé tisztázott források, forráshivatkozásai – Járt-e Rómában?)

5

2. Teológiai műveltsége

(Ortodoxiája, a pápai omnipotentia – Állásfoglalása az eretnek-ségek ellen – A skolasztika – Az allegorizálás – A misztika – Monachális szemlélet – Az aszkézis, Sienai Katalin – A prédikáció fontossága, bibliakultusz – A világ végének váradalmi – Társadalombírálat – Az Antichristus – Az immaculata conceptio, Mária-kultusz – A ferences eszmevilág hatása – Gioacchino da Fiore – Népies áhítat)

23

3. Teológiai műveltségének szakmai jellege

(A tudomány megbecsülése – Az idézett szerzők jegyzéke – A belőle levonható tanulságok – Kevésbé ismert egyházi írók – Párhuzamok: Eckhart mester, „Pécsi egyetemi beszédek”, „Sermones dominicales” – Tudományos rövidítései – Latin bejegyzései)

46

137

4. Történeti műveltsége

*(Történelemszemlélete – Kritikai érzéke – Róma-élménye –
Egyéb egyháztörténeti adatai – Az antik világ szemlélete – A
Karthausi világképe – Természetrajza – Topográfiai ismeretei –
Névmagyarázatai – Magyar történelmi tudata: szent királyok,
Patrona Hungariae – István-legenda – László-legenda – Gellért-
legenda – Egyéb magyar vonatkozások – Remete Pál kihozása
– Párhuzam: „Könyvecse az szent apostoloknak méltóságokról”
– Szalkai László hazai tanulmányainak szintje)*

73

5. Írásművészete

*(Hangnemek, stílusok – Elbeszélő modor – Népies mesélés –
Különböző műfajok beolvasztása, drámai részletek – Szerkesztő
technikája – Nyelvének néhány különlegessége – Összegezés)*

107

Függelék: A Karthausi Névtelen kalendárium

123

Névmutató

127